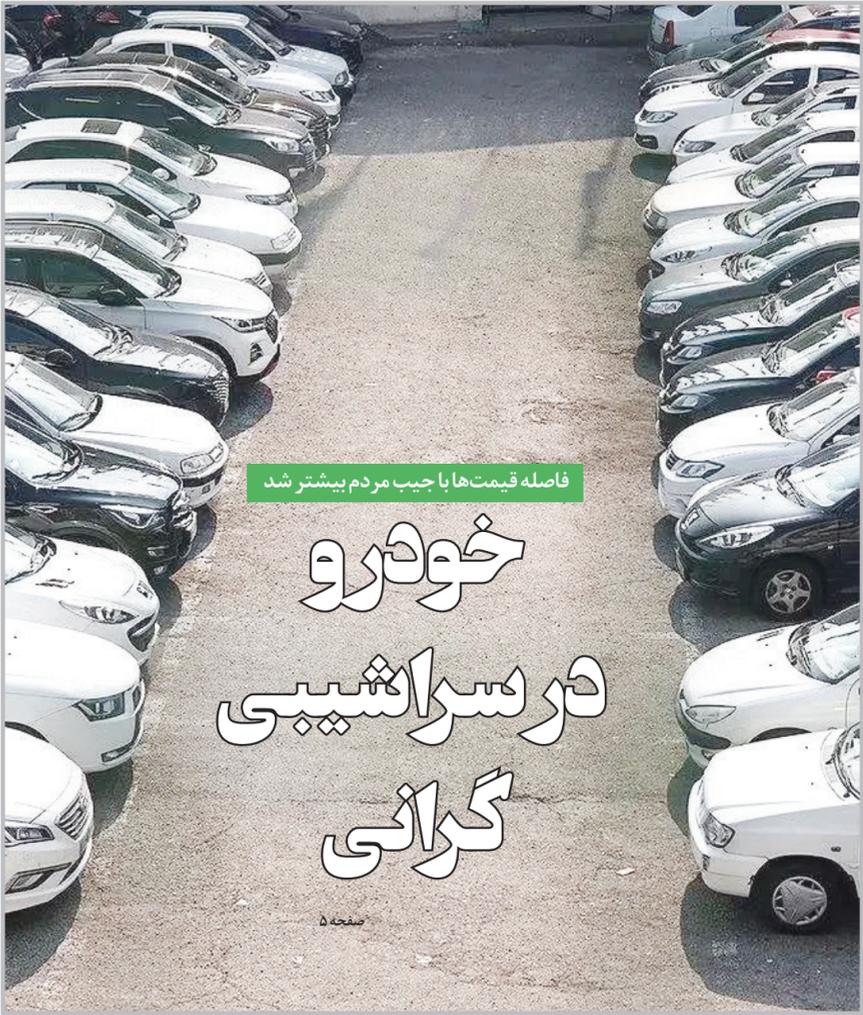

اقتصاد

روزنامه صبح ایران

فاصله قیمت‌ها با جیب مردم بیشتر شد

خودرو در سراسر ایشیایی گرانی

صفحه ۵

اخبار

یک کارشناس اقتصادی مطرح کرد

حذف چهار صفر؛ ارزش پول ملی ک‌ه‌تر می‌شود؟

یک کارشناس اقتصادی با اشاره به شرایط تورمی کشور، معتقد است که اجرای قانون حذف چهار صفر از پول ملی، در وضعیت کنونی اقتصاد ایران بیش از آنکه گره‌گشا باشد، ممکن است به چالش‌های جدیدی منجر شود. سید بهاء‌الدین حسینی‌هاشمی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره عملیاتی شدن قانون حذف چهار صفر از پول ملی اظهار کرد: با توجه به شرایط فعلی اقتصاد کشور، چه از منظر داخلی و چه از بعد بیرونی، زمان مناسبی برای اجرای چنین رقم پولی نیست. ما همچنان با تورم بالا مواجه هستیم و اقتصاد به ثبات و تعادل پایدار نرسیده‌است. در چنین فضایی، اجرای این طرح می‌تواند التهاب جدیدی به بازار پول و شبکه بانکی وارد کند.

وی افزود: حذف صفرها ذاتاً منجر به افزایش قدرت خرید یا ایجاد منافع اقتصادی واقعی نمی‌شود. این اقدام بیشتر یک اصلاح اسمی است و تا زمانی که اصلاحات اساسی اقتصادی انجام نشود و به یک دوره ثبات حداقل یک تا دو ساله نرسیم، احتمال بازگشت شرایط قبلی وجود دارد. ضمن اینکه فرآیند اجرایی این طرح نیز زمان‌بر است؛ از تعویض اسکناس‌ها گرفته تا تغییر سامانه‌ها، اصلاح حساب‌ها و عادت‌پذیری مردم که ممکن است دو تا سه سال طول بکشد و این موضوع نیازمند آرامش و ثبات اقتصادی است.

این کارشناس اقتصادی با اشاره به تجربه سایر کشورها گفت: در بسیاری از کشورهایی که تورم‌های چند ساله را تجربه کرده‌اند، حذف صفر انجام شده اما موفقیت آن وابسته به وجود ثبات اقتصادی است. برای مثال، در کشورهایی که به تعادل اقتصادی نرسیده بودند یا با کسری بودجه، ناترازی خارجی و استقراض گسترده مواجه بودند، این اقدام یا چند بار تکرار شد یا نتایج مطلوبی به همراه نداشت. در برخی کشورهای آمریکای لاتین و حتی تعدادی از کشورهای آفریقایی، به دلیل نبود زیرساخت‌های لازم و استمرار بی‌ثباتی، مردم به پول جدید اعتماد نکردند و صرفاً تلاش کردند دارایی نقدی خود را سریع‌تر به کالا تبدیل کنند.

وی درباره تجربه ترکیه نیز توضیح داد: ترکیه زمانی اقدام به حذف صفر کرد که به ثبات نسبی اقتصادی رسیده بود. تورم کنترل و مدیریت شده بود، رشد نقدینگی در سطح معقول قرار داشت، بودجه دولت تا حدی متعادل شده و ارزش لیر در برابر ارزهای خارجی دچار تزلزل جدی نبود. در چنین شرایطی این سیاست توانست اثرات مثبتی داشته باشد. اما مقایسه آن شرایط با وضعیت فعلی اقتصاد ایران نیازمند دقت بیشتری است.

هاشمی ادامه داد: البته بخشی از موافقت‌ها با این طرح به دشواری‌های محاسباتی و بزرگ بودن اعداد بازمی‌گردد، اما این تنها یک مسأله ظاهری است. مسئله مهم‌تر این است که قیمت‌ها در اقتصاد تورمی دائماً در حال افزایش‌اند و ممکن است پس از مدتی دوباره صفرها بازگردند. اگر تورم مهار نشود، حذف صفرها صرفاً یک اقدام اسمی خواهد بود.

وی در پاسخ به این پرسش که این سیاست چه اثری بر انتظارات تورمی خواهد داشت، گفت: ممکن است در کوتاه‌مدت نوعی تصور روانی ایجاد شود، اما اگر مردم در عمل کاهش تورم را احساس نکنند، این موضوع می‌تواند به سرخوردگی منجر شود. به ویژه اینکه کالاهای اساسی و مواد غذایی همچنان با رشد قیمت مواجه‌اند و اگر اجرای طرح نتیجه ملموسی نداشته باشد، اعتماد عمومی آسیب می‌بیند.

این کارشناس اقتصادی درباره هزینه‌های اجرایی طرح نیز بیان کرد: اجرای این سیاست هزینه‌های قابل توجهی دارد؛ از چاپ اسکناس و ضرب مسکوکات جدید گرفته تا اصلاح سامانه‌های بانکی، جمع‌آوری اسکناس‌های قبلی و مدیریت چک‌ها و اسناد در گردش. این فرآیند هم زمان‌بر است و هم منابع مالی و انرژی اجرایی قابل توجهی می‌طلبد. البته ممکن است مزایایی مانند حذف بخشی از اسکناس‌های جعلی یا تسهیل مبادلات را نیز به همراه داشته باشد، اما باید دید این مزایا تا چه اندازه با هزینه‌ها قابل مقایسه است.

طی هفته‌های اخیر بریده‌های متعددی از برنامه‌های

تلویزیون منتشر شده که بحث‌های زیادی به وجود آورده

است.

به گزارش ایسنا، در هفته‌های گذشته و پس از وقوع ناآرامی‌های خیابانی، آنتن شبکه‌های تلویزیون با مجموعه‌ای پرشمار از اتفاقات بحث‌برانگیز روبرو شده که واکنش‌های گسترده‌ای در شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌ها به همراه داشته است. این حوادث که در برخی موارد پاسخ رسمی و در بعضی دیگر حتی عزل مدیران را در پی داشته، بار دیگر عملکرد رسانه

ملی را زیر ذره‌بین قرار داده و انتقاداتی را نسبت به تجربه انباشته و مهارت مدیریت محتوا در این رسانه برانگیخته است. گزارش پیش‌رو، مروری بر مهم‌ترین ویدیوهای بحث‌برانگیز و حاشیه‌ساز هفته‌های اخیر و سرنوشت هر یک از آن‌ها می‌پردازد که از شبکه‌های تلویزیون برداشت شده است.

قطع پخش زنده برنامه رییس جمهور

در هفته‌های گذشته ویدیویی از پخش زنده مراسم بهره‌برداری از نیروگاه ۷۵۰ مگاواتی خورشیدی با حضور رییس جمهور منتشر شد که در آن، فردی به مسئولان برگزاری بابت مدیریت زمان تذکر می‌دهد و علت آن را محدودیت در زمان

پخش زنده رویداد از تلویزیون ذکر می‌کند! بلافاصله مسعود پزشکیان به این فرد پاسخ می‌دهد: [پخش زنده] شبکه خبر مهم نیست، پخش نکند. ما کار خودمان را می‌کنیم. او در ادامه بند کتاب جیمک شورای اسلامی اختصاص می‌کند و می‌گوید: شبکه خبر به جای اینکه آن حرف‌های بی‌ربط بزند، از این حرف‌ها بزند که مردم هم بداندند کمک می‌کنیم. حدود ۳۵ دقیقه پس از این اظهارات و در حالی که پخش دیگری از آیین بهره‌برداری نیروگاه در حال اجرا بود، پخش زنده مراسم قطع شد و آنتن به جلسه مجلس شورای اسلامی اختصاص یافت. این اقدام

که برخی آن را سانسور مستقیم سخنان رییس جمهور می‌دانستند، واکنش‌های زیادی به دنبال داشت و در مقابل،

عضو هیات مدیره کانون بازنشستگان تامین اجتماعی تهران مهم‌ترین چالش

وضعیت مشاغل موقت را «نامرئی بودن» آن دانست و گفت: بسیاری از این مشاغل

تحت تأثیر قانون کار قرار ندارند و میزان برخورداری شاغلان از بیمه تقریباً صفر است.

همزمان با تشدید نشانه‌های رکود تورمی در کشور، جدیدترین آمارهای رسمی از افزایش تعداد بیکاران حکایت دارد. بر اساس گزارش‌های مرکز آمار ایران، نرخ بیکاری

در پاییز ۱۴۰۴ به ۷.۸ درصد رسیده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۰.۶ واحد درصد افزایش داشته است. این شاخص حتی در مقایسه با تابستان امسال نیز رشد ۰.۴ واحد درصدی را طی سه ماه تجربه کرده است. همچنین داده‌های اشتغال نیز تصویر مشابهی ارائه می‌کنند. طبق آمارهای رسمی، جمعیت شاغلان کشور در پاییز

۱۴۰۴ با کاهش حدود ۱۲۷ هزار نفری نسبت به سال قبل مواجه بوده است. همزمان

تعداد بیکاران ۱۴۲ هزار نفر افزایش یافته که نشانه‌ای روشن از کاهش ظرفیت جذب

موج جدید ریزش نیروی کار با تعمیق رکود تورمی

روند صعودی افزایش بیکاران

تعداد بیکاران ۱۴۲ هزار نفر افزایش یافته که نشانه‌ای روشن از کاهش ظرفیت جذب نیروی کار در اقتصاد محسوب می‌شود.

این تحولات در شرایطی رخ داده که اقتصاد ایران با تورم سنگین مواجه است. تورم نقطه‌به‌نقطه در دی‌ماه به حدود ۶۰ درصد رسیده است، سطحی که به معنای افزایش شدید هزینه‌های زندگی و کاهش قدرت خرید خانوارهاست. افت تقاضای مصرفی در چنین شرایطی، مستقیماً بر تولید و اشتغال اثر گذاشته و چرخه رکود را تشدید کرده است. گزارش شاخص مدیران خرید (شامخ) نیز روند رکود در اقتصاد کشور را تأیید می‌کند. بر اساس گزارش مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران، شامخ کل اقتصاد در دی‌ماه ۱۴۰۴ به عدد ۴۲.۴ رسیده، در حالی که این شاخص در دی‌ماه سال گذشته ۴۴.۹ بوده است.

شرح در صفحه ۲

بررسی دلایل شتاب گرمای ایران	تمام حواشی کاپیتان تراکتور در ماه‌های اخیر	۴ نفر شهید شدند
تابستان ترسناک در راه است؟	شجاع خلیل‌زاده فیلسوف اینستاگرامی با کشاله‌بی‌قرار!	سقوط یک فروند بالگرد ارتش در درچه
صفحه ۸	صفحه ۷	صفحه ۴

به‌قلم: افشین حبیب‌زاده

سخن نخست

افزایش مزد با کدام تورم؟

«در آستانه تعیین حداقل مزد سال آینده، اظهارنظر مهمی از سوی دکتر مسعود نیلی در فضای کارشناسی بازتاب یافت. او تصریح کرد که طی پنج سال گذشته، «رشد دستمزد کمتر از نصف نرخ تورم بوده است». این گزاره، اگر صرفاً با تورم عمومی سالانه مقایسه شود، ممکن است محل تردید قرار گیرد؛ چراکه در برخی سال‌ها

امیرحسین پهلمااسبی، مجری برنامه «سلام صبح بخیر» شبکه سه، در پخش زنده این شبکه، معترضان خیابانی را «تفاله» خواند و گفت: این تفاله‌ها تو خیابون بدودن و زندگی مردم را تافن کنند.

این اظهارات که در میانه ماجراهای دی‌ماه بیان شد، موجی از انتقادات را در شبکه‌های اجتماعی برانگیخت و برخی کلیت‌واژه‌های گذشته مانند «خس و خاشاک» را به یاد آورد که در آن زمان موجب تحریک بیشتر معترضان شده بود. در عین حال با وجود نقدهای بسیار در فضای مجازی و رسانه‌ها، ویدیویی از عذرخواهی معجزی، سایر عوامل برنامه یا دست‌اندرکاران شبکه، برای این اظهارنظر منتشر نشد.

ممنوعیت پس از اجرای ترانه چاوشی

جنس دیگری از زخدهای بحث‌برانگیز هفته‌های اخیر که البته اعتراض زیادی در شبکه‌های اجتماعی به وجود نیابد، اعلام خبر انتشار ترانه‌ای تازه در شبکه چهار سیما بود. در اتفاقی کم‌سابقه، گوینده زن اخبار علمی، فرهنگی

و هنری شبکه چهار در حین اجرای زنده، بخشی از ترانه جدید محسن چاوشی با عنوان «یا مولا دلم تنگ آمده» را با لحن اصل موسیقی، خواند. این لحظه که مخاطبان را بسیار غافلگیر کرد، به عنوان اتفاقی متفاوت در برنامه‌های خبری توصیف شد و به سرعت شبکه‌های اجتماعی را درنوردید.

با وجودی که برخی این اتفاق را خلاقانه دانستند اما پیمان جلی رییس صداوسیما در پاسخ به پرسشی درباره آن گفت: درباره پخش صدای خانم‌ها ضوابطی داریم، تذکر هم می‌دهیم. گاهی رعایت نمی‌شود، اما ضوابط ما تغییر نکرده است.

تکته قابل تامل آن که بر اساس گزارش‌های منتشرشده در فضای رسانه‌ای، حباب عظیمی تا مدت‌ها بعد از این اتفاق، وظیفه گویندگی بخش خبری علمی، فرهنگی و هنری شبکه چهار را بر عهده نداشت.

به این علت که در آن زمان رییس جمهور در حال سخنرانی نبود، از سوی عده‌ای دیگر به عنوان اقدامی طبیعی در پایان دادن به مراسمی تفسیر شد که بیش از ظرفیت پخش زنده به طول انجامیده بود.

اشتباه لفظی گزارشگر استانی

پس از برگزاری راهپیمایی سالانه ۲۲ بهمن در سالروز پیروزی انقلاب اسلامی، پوشش زنده این رویداد در شبکه هامون استان سیستان و بلوچستان، حاوی یک خطای لفظی از سوی گزارشگر در گزارش زنده راهپیمایی بود که پخش برنامه را متوقف کرد و حتی منجر به برکناری مدیر پخش شبکه شد. این اتفاق که در شبکه‌های اجتماعی نیز به سرعت وایرال شد، باعث شد روابط عمومی صداوسیما مرکز سیستان و بلوچستان در اطلاعیه‌ای اعلام کند که به دستور مدیرکل صداوسیمای استان، ادامه خدمت کاربر و ناظر پخش شبکه هم معلق شده و سایر عوامل مرتبط با این اتفاق، به کمیته انضباطی معرفی شده‌اند.

توهین «خط‌خطی» به شهدا و جان‌باختگان ناآرامی‌ها

چند روز پیش از این اتفاق، ماجرای برنامه طنز سیاسی «خط‌خطی» در شبکه افق که با شوخی‌های موهن نسبت به جان‌باختگان حوادث دی‌ماه ۱۴۰۴ وایرال شد، جنجال بزرگی به راه انداخت. در این برنامه، یک پرسش پیامکی طنز که با شوخی توهین‌آمیزی نسبت به پیکر شهدا و جان‌باختگان ناآرامی‌های اخیر همراه بود، منجر به اعتراضات گسترده‌ای در شبکه‌های اجتماعی شد. در پی این اتفاق و در حالی که مجری برنامه به روال معمول، ویدیوی منتشرشده آن را حاصل تقطیع جهت‌دار دانسته بود، روابط عمومی صداوسیما اطلاعیه‌ای صادر کرد و از توقف پخش برنامه و برکناری مدیر شبکه افق به دلیل سهل‌انگاری خبر داد.

توهین مجری شبکه سه به معترضان

اواسط دی‌ماه و یکی- دو روز پیش از بالا گرفتن ناآرامی‌ها،

کالبدشکافی اولتیماتوم هفت‌بندی واشنگتن

آمریکا و پروژه تسخیر ارکان سه‌گانه قدرت در عراق

صفحه ۲

ادامه در صفحه ۲

دوگانه‌سازی عجیب تلگرام و قیمت مرغ

در نیمه آبان‌ماه و مدتی پیش از این اتفاقات نیز ویدیویی دیگری از برنامه صبحگاهی پرحاشیه شبکه سه با عنوان «سلام صبح بخیر» منتشر شد که در آن، یکی از مجریان برنامه به تمسخر دغدغه کاربران شبکه‌های اجتماعی و صاحبان کسب‌وکارهای مجازی، برای رفع فیلتر پیام‌رسان محبوب تلگرام می‌پرداخت. در این برنامه، نمایشی توسط رسول مهرپانی و مبینا نصیری مجریان این برنامه اجرا شد که در آن، اخبار مربوط به رفع فیلتر این پیام‌رسان، با توجه به افزایش قیمت مرغ در بازار، بی‌اهمیت معرفی می‌شد.

بهار پرحاشیه پیش از زمستان جنجالی

موارد یادشده در حالی است که در اوایل سال ۱۴۰۴ نیز چند ویدیوی بحث‌برانگیز از اتفاقاتی مشابه به فاصله کوتاهی روی آنتن تلویزیون رفت؛ ابتدا صحنه‌هایی منشوری در دو شبکه تماشا و سلامت پخش شد و سروصدای زیادی به وجود آورد که هر دو با عذرخواهی رسمی همراه شد. در روزهای بعد، گاف‌های سیاسی سرپالی مانند شوخی حاشیه‌ساز با وزیر خارجه عربستان در شبکه نسیم و توهین به مقدسات اهل سنت در شبکه یک رخ داد که به اعتراضات گسترده انجامید و به وعده برخورد از سوی رییس سازمان صداوسیما رسید.

در پی اتفاق آخر و برای از بین بردن ضرب آن ماجرا، شبکه یک تلویزیون از یک روحانی اهل سنت دعوت کرد تا در شب تهادت امام صادق(ع) به بیان معارف این مذهب بپردازد که این امر، خود انتقادات تازه‌ای را برانگیخت. نکته مهم این که اغلب این اتفاقات ساعاتی پس از پخش و بلافاصله در پی انتشار بریده آن در شبکه‌های اجتماعی بحث‌برانگیز شدند و به نظر بیش از آن که به پخش تلویزیونی وابسته باشند، این پخش اینترنتی سروسзда به وجود آوردند؛ مسئله‌ای که نشان می‌دهد گاه محتوای تلویزیون بیش از پخش تلویزیونی، با انتشار بریده‌های کوتاه‌در فضای مجازی بیننده جذب می‌کند.

به‌قلم: وحید حاج سعیدی

(تورم غنچه ای نوعی تورم نوظهور است که هنوز در کتب اقتصاد راه پیدا نکرده است. در این نوع تورم ارباب بصیرت بازار با توجه به سهولت تلفظ ممکن است، در هنگام اعلام نرخ یک کالا، لب و دهان را مختصری غنچه کنند و فی لباش را غنچه کنند، هوا را در حلقش مچاله کرده و به جای ۱۰۰ میلیون قبل، ۱۰ هزار ریال نا قابل (ده برابر قبل) به قیمت ماشینش اضافه کند! همین اتفاق ممکن است در خصوص نرخ اجاره بها، قیمت ملک، قیمت خدمات و ... بیفتد. به همین سادگی ...

یک میلیون تومان «یک تومان» عنوان می شد و در حال حاضر نیز در بازار یک میلیارد تومان به « یک تومان» تغییر ساختار داده است!

دوستان دولتی هم دیدند که این تعداد صفر فقط ستون پر کن شده اند و الان یک ماشین شارژی هفت هشت ده تا صفر دارد بنا را بر حذف ۴ صفر گذاشتند و رسماً پروژه را کلید زدند.

هر چند عزیزان در حذف چهار صفر از پول ملی دلایلی چون ساده‌سازی مبادلات مالی و حسابداری، کاهش هزینه‌های چاپ اسکناس و سکه، کاهش هزینه نگهداری پول، ارتقای وجهه بین‌المللی پول ملی و بازگرداندن اعتماد عمومی به پول ملی را عنوان کرده اند، ولی ظاهراً هیچکس به دوستان در خصوص تورم غنچه ای گوش‌ی نداده است و در جریان نیستند.